

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXLVII. ad annum CCCCI.

Parisiis, 1644

Dialogvs Constantii Cvm Liberio Mediolani Habitvs, Quo eum ad
condemnandum Athanasium inducere conatus fuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15256

bus ac diebus, quod ad venerabilem cultum proficere posse confido. Quid enim mihi gratius esse aut vtilius, quam Deo animum deuouisse: vsque adeo, vt huiusmodi studio facilitatem omnem sentiam esse obnoxiam? Itaque ecclesias venerabiles ex intimo mentis affectu semper intueor, earumque vnitatem omnibus salutarem cupio recuperare ac firmiter obtinere: ob quam causam Conuentum sanctorum episcoporum in Mediolanensi placuit fieri ciuitate, eos vel maxime qui alibi gesta possint facile *reuelare, in diuersis quippe prouincijs episcoporum sunt coacta Concilia. sed quid per singulos concordi vnanimitate decreuerunt prudentissimi episcopi, in Synodo Mediolanensi perspicue declaratum est. Denique venientes pauci de prouincijs singulis voluntate communi vnanimis protulerunt, & iuxta venerationem legi debitam firmauerunt. Quod ergo religioni * fuerat consentaneum, eorumdem placito corroboratum est; vt ad sanctitatem tuam quatuor de consortio suo censuerint esse mittendos, pariter commonentes se id sequi grauitatem tuam, quod ad vtilitatem ecclesiae non abhorret. Nos certe qui esse Dei famulos gloriamur, hortamur pariter ac moneamus, vt consensui fratrum tuorum adherere non differas. Confidimus quippe, cum hoc fuerit factum, vnitatem firmissima posse ecclesias gratulari. Deus te semper tueatur multos annos, frater carissime atque amantissime.

DIALOGVS CONSTANTII CVM LIBERIO MEDIOLANI HABITVS,

Quo eum ad condemnandum Athanasium inducere conatus fuit.

Imperator Constantius.

A notarijs
exceptus re-
citatur a
Theodoret.
lib. 2. c. 16.

Nos, quoniam Christianus es, & nostrae ciuitatis episcopus, idcirco duximus operae precium te accersere, hortarique vt communionem nefariae impii Athanasii dementiae repudies: nam hoc recte se habere censet totus terrarum orbis, & eum sententia Concilii ab ecclesiastica communione segregandum iudicauit. *Liberius episcopus*: Iudicia quidem ecclesiastica, o imperator, sum-

ANNO
CHRISTI
355

ma cum æquitate fieri debent. Quapropter si tua clementiæ ita visum sit, iudicium haberi iubeto. Et si Athanasius videatur damnationem commeruisse; tum sententia, prout ordinis ecclesiastici formula postulat, contra eum pronuntiabitur. Nam fieri non potest, vt quemquã condemnemus, de quo non factum sit iudicium. *Constantius*: Totus terrarum orbis non de eius impietate solum, verum etiam quod semper tempus ludere conatus est, sententiam tulit. *Liberius episcopus*: Qui eius damnationi subscripserunt, non res gestas oculis ipsi aspexerant: sed hoc est ab aliis factitatum, vel quod gloriam abs te assequi, vel quod metu percussi, vel denique quod infamiam extimescere viderentur. *Constantius*: Quid est, quæso, gloria, quid metus, quid infamia? *Liberius*: Qui gloriam Dei non amplexantur, sed tua munera ei prætulerunt, hi hominem absque iudicio condemnabant, quem nunquam oculis vidissent: quod est a Christianorum officio plane alienissimum. *Constantius*: Atqui in Concilio Tyri celebrato, de Athanasio, cum ipse præsto adesset, iudicium factum est, & omnes orbis terrarum episcopi, qui in eo Concilio aderant, eum condemnauerunt. *Liberius episcopus*: Nunquam sane de eo præfente iudicium exercebatur. Nam episcopi, qui conuenerant, illum tum condemnabant, cum e confesso egressus fuerat: & certe temere atque inconsulto condemnabant.

Hoc loco Eusebius eunuchus: Athanasius (inquit) alienus a fide catholica in Concilio Nicæno declaratus est. *Liberius*: Quinque tantummodo, qui cum eo vna nauigarant, in Mareote iudicium de eo fecerunt; quos quidem aduersarii eius eo miserant, vt contra eum reum factum commentarios contexerent: atque ex illis, qui missi erant, duo exierunt e vita, Theognis nimirum & Theodorus: reliqui tres, hoc est Manes, Valens, & Ursacius, etiamnum supersunt: de quibus ad eandem rem missis, in Concilio Sardicensi sententia de hac controuersia lata est: qui etiam in eodem Concilio libellos supplices dederunt, postulaueruntque veniam pro eo, quod commentarios vnius partis suffragiis per calumniam contra Athanasium in Mareote confecerant: quos libellos iam habemus in manibus. Vtris istorum, imperator, nobis credendum

Procax Eusebii calumnia & mendaciū portentosum.

Concil. Tom. 3.

Y ij

communicandumque est? Illisne, qui primo eos condemnarunt, secundo autem veniam petierunt; an his, quorum iam sunt condemnati sententiis?

Epictetus
episcopus
Arianus
quid in Li-
berium.

Hic tum Epictetus episcopus: Non fidei (inquit) causa, imperator, hodie, neque iudiciorum ecclesiasticorum faciendorum studio adductus Liberius hunc instituit sermonem; sed quo possit apud senatores Romanos gloriari, se rationibus imperatorem superasse. *Constantius*: Tantane orbis terrae pars, Liberi, in te residet, ut tu solus homini impio subsidio venire, & pacem orbis ac mundi totius dirimere audeas? *Liberius*: Esto quod ego solus sim: non tamen propterea causa fidei fit inferior. Nam olim tres solum erant reperti, qui regis mandato resisterent. Tunc Eusebius eunuchus: Tu (inquit) imperatorem facis alterum Nabuchodonosor? *Liberius*: Minime sane: sed non minus temere tu hominem condemnas, de quo nullum factum sit iudicium, quam ille olim. At ego æquum censeo, ut prius proponatur generalis episcoporum subscriptio, qua fides in Concilio Nicæno exposita confirmatur: deinde ut fratribus nostris ab exilio reuocatis, & ad suas ipsorum sedes restitutis; si isti, qui nunc tumultus cient, fidei apostolicæ assentiri comperiantur; tunc omnes contendamus Alexandriam, ubi reus, ubi accusatores, & causæ eorum patroni sunt: atque litigantium causa diligenter cognita, sententiam de ea pariter feramus.

Liberii ma-
gnanimitas.

Epictetus: At ad episcopos eo conuehentos equi, iumenta, & rheda, quibus cursus publicus confici solet, non satis erunt. *Liberius*: Negotia ecclesiastica publicam vecturam non desiderant: quandoquidem ecclesiæ episcopos suos a mari usque ad mare deducendi satis habent facultatum. *Constantius imperator*: Res de quibus constituta est formula, infringi nequeunt: siquidem plurium episcoporum rata debet esse sententia. Tu solus impii illius amicitiam complexaris. *Liberius*: Nunquam auditum est, imperator, reo absente, iudicem de impietate ac scelere sententiam pronuntiasse, quasi priuatum odium in hominem exercent. *Constantius*: Etsi omnes communiter, me tamen maiore quam ceteros affecit iniuria. nam non contentus est post fratris nostri maioris natu

ANNO
CHRISTI
355.

Constantini internecionem, sed beatæ memoriæ Constantem minorem natu fratrem nunquam cessauit ad inimicitias nobiscum suscipiendas incitare: quod sane factum fuisset, nisi nos æquiore animo & incitantis bilem tulissemus. Quare præclaram illam victoriam de Magnentio & Siluano partam non tanti facerem, quanti istius ab ecclesiasticarum rerum administratione abdicationem.

Liberius: Noli per episcopos tuas vlisci inimicitias: Detegit Constantii animi prauum affectum. nam virorum ecclesiasticorum manus sanctificationi vacare debent. Quapropter, si placet, iube episcopos ad proprias sedes restitui. Atque si videantur cum eo, qui etiam iam rectam veramque fidem in Nicæno Concilio expositam tuetur, consentire; tum in vnum conuenientes, paci orbis terræ prouideant: perficiantque vt non compertum sit aliquando, hominem, qui non deliquerit, damnatum esse. *Constantius*: Vnum est quod queritur: volo vt tu ecclesiarum communionem amplectaris, & deinde Romam redeas. Proinde consule paci, subscribe, vt Romam reuertaris. *Liberius*: Iam fratres, qui Romæ sunt, valere iussi. Nam leges ecclesiasticas obseruare, pluris faciendum censeo, quam Romæ habere domicilium. *Constantius*: Itaque trium dierum spatium tibi ad deliberandum concedimus, vtrum subscribere volueris, & ita Romam redire: an tecum constitueris, quem ad locum transferri placeat. *Liberius*: Spatium trium dierum, aut mensium, rationem non mutat: quare mitte me quo lubet. *Constantius*: Post biduum cum iudicium actum fuerit de Liberio, si consilium non mutet, exulet velim vsque Beroeam Thraciæ.

EPISTOLA OSII,

Quam secundo ad subscribendum sollicitatus, scripsit ad Constantium.

Osius Constantio imperatori S. P. D.

EGO confessionis munus expleui, primum cum persecutio moueretur ab auo tuo Maximiano. Quod si tu quoque persecutionem moues; etiam nunc ad quiduis Exrat apud Athanas. epist. ad solitar. vitam agent.

Y iij